

Heltid, likelønn og kampen for mindre forskjeller

Mange av Fagforbundets medlemmer jobber deltid. Flest deltidsstillinger finner vi i kommunesektoren, innenfor helse og omsorg, renhold og for ansatte i barn- og oppvekstsektoren. Deltid rammer først og fremst kvinner. I helse- og omsorgssektoren har kun 29 prosent av de ansatte hel stilling. Arbeidet med å styrke retten til heltid må gis høyeste prioritet.

Fagforbundet mener at politisk vilje og mer kunnskap om de positive effektene må til. Vi har mange gode argumenter for heltid. Hele stillinger gir kvalitet og kompetanse i sektoren, og sikrer medlemmenes pensjon. I tillegg er det behov for arbeidskraft, og heltid fremmer likestilling. Heltid er også viktig for trygghet, kontinuitet og forutsigbarhet i tjenestene, både på arbeidsplassen og for brukere. Kommunene må derfor lyse ut hele stillinger.

Mange kommuner mener heltid er kostbart, uten at dette er dokumentert. Fagforbundet vil ta del i kunnskapsinnhenting for å få svar på kostnader og effekter av heltid som hovedregel.

Det er mangel på kvalifiserte fagfolk i flere sektorer. Kommunene og helseforetakene må derfor prioritere oppgavedeling og rett kompetanse på rett plass. Arbeidsgivere som har lykket med å redusere deltidsbruken, har prioritert å skape en heltidskultur fordi de ser at det fungerer. En kartlegging av deltidsbruken og de ansattes behov er nødvendig, og må gjennomføres i alle Fagforbundets yrkesgrupper. De ansattes lovfestede rett til økte stillinger må ivaretas før det lyses ut nye stillinger. Arbeidet med å sikre tilstrekkelig bemanning, kompetanseutvikling og heltid må prioriteres i 2024 og 2025.

Forskjellsutviklingen går i feil retning. Det er flere forhold som kan snu denne utvikling, både gjennom politiske grep og ved lønnskamp. Det må bli viktigere enn på lenge å være oppmerksomme på fordelingsprofilen i oppgjørene. Fagforbundets arbeid med å sikre hele laget, løfte kvinneyrkene og fremme likelønn vil bidra til å redusere forskjellsutviklingen.

Arbeidet med pensjonsreformen fortsetter. Fagforbundet skal arbeide for at livsvarige og kjønnsnøytrale tjenstepensjonsordninger blir hovedregelen. Fagforbundet vil at folketrygden skal sikre et minste pensjonsnivå minst på anerkjente fattigdomsnivå, og at trygdeoppgjørene har en god sosial profil.

Mål 2025

- Flere kommuner har startet arbeidet med å etablere en heltidskultur.
- Færre jobber deltid, og flere av Fagforbundets medlemmer har hele, faste stillinger.
- Lønnsgapet mellom kvinner og menn blir mindre.
- Forbedre og trygge medlemmenes pensjonsrettigheter.
- Målrette innsatsen i privat sektor og tariffeste kjønnsnøytrale og livsvarige pensjonsordninger.

Fagforbundet Sør-Varanger skal

- Sammen med klubbene, jobber for at stillinger som hovedregel lyses ut som hele, faste stillinger.
- Sørge for at klubbene gjennomfører drøftingsmøter minst en gang i året om bruk av deltid og utarbeidelse av retningslinjer.
- Sørge for at klubbene fremme krav etter arbeidsmiljølovens kapittel 14 for alle som har rettmessige krav i henhold til lovverket.
- Forberede tillitsvalgte på å gjennomføre lokale forhandlinger, med sikte på å oppnå likelønn og utjevne lønnsforskjeller.

Gode offentlige tjenester med egne ansatte

Det har i flere år vært jobbet målrettet med å bygge kompetanse og politisk forståelse for offentlig sektors rolle i velferdsstaten. Bruk av leverandørdatabasen, økonomiske og yrkesfaglige argumenter, og gode eksempler på rekommunalisering har gitt resultater. Erfaringene har vist at kontroll over tjenestene, og en sterk offentlig sektor er avgjørende når uventede situasjoner og kriser oppstår.

Mange kommuner tar tjenester som renhold og renovasjon tilbake, og velger å drive med egne ansatte. Arbeidet med å hindre oppsplitting og konkurranseutsetting i helseforetak må videreføres. Det er press på å skille ut kommunale tjenester på nye områder. Offentlige tjenester med egne ansatte og tjenester med god kvalitet er vårt alternativ til privatisering og konkurranseutsetting.

Offentlig tjenesteproduksjon sikrer politikerne god styring og kontroll. Fagforbundet støtter opp om offentlig sektors arbeid med kontinuerlig utviklings- og forbedringsarbeid for å sikre kvalitet og effektivitet i tjenesteproduksjonen.

Bemanningsforetak undergraver faste ansettelse, lærlingeordninger, fagkompetanse og svekker det organiserte arbeidslivet. Kommunene, sykehusene og offentlige foretak må organisere egne vikarløsninger som erstatter bruk av bemanningsbyråer. Det er viktig med økt kontroll og oppfølging av offentlige virksomheters innkjøpskontrakter. Innsats på dette området vil bidra til å begrense arbeidsmarkeds kriminalitet og omfanget av useriøse aktører.

Privatisering og konkurranseutsetting av offentlige tjenester fører til at politikernes mulighet til å omdisponere ansatte og økonomi reduseres, og at styringsevnen svekkes. Dette fører til lavere skatteinntekter fordi kommersielle selskap ofte flytter midler ut av Norge. Arbeidet med å stoppe muligheten til å ta ut profitt av skattefinansierte tjenester må fortsette.

Fagforbundet mener at alle skatte- og avgiftsfinansierte tjenester skal drives med egne ansatte. Dette sikrer bedre lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår for medlemmene. I tillegg får beslutningstakerne økt mulighet for langsiktig planlegging av organisering, drift og kompetanseutvikling. Drift med egne ansatte reduserer også kostnader knyttet til anbudsprosesser.

Mål 2025

- Konkurranseutsetting privatisering og sosial dumping bekjempes gjennom påvirkningsarbeid, kartlegging, kunnskap og skolering.
- Offentlig finansierte tjenester konkurranseutsettes ikke, og en større andel av tjenestene i kommuner, fylkeskommuner og helseforetak drives med egne ansatte.
- Styring og ledelse i offentlig sektor bygger på tillit og trepartssamarbeid.

Fagforbundet Sør-Varanger skal:

- Kreve drift med egne ansatte framfor anbudsrunder for å sikre ansattes lønns- og arbeidsvilkår.
- Lage oversikt over hvilke tjenester som er konkurranseutsatt, hvilke tjenester som kjøpes inn og bruken av vikarbyråer for å kreve drift med egne ansatte.
- Formidle yrkesfaglig argumentasjon for å drifte offentlige tjenester med egne ansatte, og sikre samarbeid mellom valgte etter hovedavtalen og valgte etter vedtektene.
- Motvirke konkurranseutsetting og privatisering gjennom aktivt fagligpolitisk samarbeid.
- Bruke trepartssamarbeidet for å bygge tillitsbasert styring og ledelse.

Organisasjonsbygging og tariffmakt

Fagforbundets tariffmakt ligger i den yrkesaktive medlemsmassen, organisasjonsgraden på det enkelte tariffområdet, i tillegg til dyktige og godt skolerte tillitsvalgte. Innsatsen med å organisere og beholde medlemmer må derfor prioriteres. Viktige faktorer for å lykkes er sterke fagforeninger og klubber, dyktige og synlige tillitsvalgte, tett kontakt med medlemmene og et levende medlemsdemokrati. Fagforbundet er avhengig av tett dialog og god samhandling mellom tillitsvalgte etter avtaleverket, fagforening og yrkesseksjoner.

Arbeidet for å øke medlemstallet og styrke tariffmakta må støttes opp ved mer bruk av oppsøkende virksomhet, sosiale medier og andre informasjonskanaler. Forutsetningen for å lykkes med økt medlemsvekst og styrket tariffmakt er systematisk organisasjonsbygging gjennom å etablere velfungerende klubber, velge tillitsvalgte og sørge for skoling.

Fagforbundet skal styrke posisjonen som største arbeidstakerorganisasjon i kommunesektoren. Det er ett stort potensial for medlemsvekst i sektoren, og et godt utbygd tillitsvalgtapparat legger gode rammer for arbeidet. Dette området må derfor prioriteres.

Fagforbundet skal ha en offensiv tilnærming til organisering av ansatte innen Spekter helse. Det er viktig for å styrke forhandlingsposisjonen vår, og for å sikre representasjon i styrende organer. Dette krever ett målrettet arbeid.

Fagforbundet må styrke sin tariffmakt på NHO-området. Flere ansatte i NHO-området må bli medlemmer i Fagforbundet, gjennom utbygging av tillitsvalgtapparatet og skoling.

Like viktig som å verve nye medlemmer, er å beholde dem vi har. Det gjelder ved bytte av arbeid, eller i overgangen mellom utdanninger, og utdanning og yrkesliv. Utmeldinger må rutinemessig følges opp. Erfaring viser at mange velger å fortsette som medlemmer når fagforeningen tar kontakt.

Fagforbundet jobber for å være det naturlige valget for hele laget, uavhengig av utdanningsnivå.

Fagforbundet må også bli bedre til å fagorganisere arbeidstakere med minoritetsbakgrunn. I tillegg må vi øke innsatsen for å verve arbeidstakere med løsere tilknytning til arbeidslivet, særlig midlertidig ansatte, deltidsansatte, unge, vikarer og selvstendig næringsdrivende.

Mål 2025

Styrket tariffmakt i KS-området

Styrket tariffmakt i Spekter helse.

Styrke tariffmakten i *Virke* og *NHO* området.

Ti prosent økning av lærlingemedlemmer.

Tillitsvalgte benytter forbundets ulike kommunikasjonsplattformer i arbeidet.

Tillitsvalgte har kompetanse og verktøy til å utøve sitt verv. 7

Fagforbundet Sør-Varanger skal

- Kartlegge vervepotensial på de prioriterte områdene for medlemsvekst, og styrke forbundets posisjon på arbeidsplassene.
- Tar aktivt i bruk kompetansen i mangfoldnettverket i tillitsvalgtopplæring og i arbeidet med å verve og inkludere flerkulturelle arbeidstakere.
- Lage en plan som systematiserer informasjonsarbeidet og bidrar til større synlighet i media, på nett og i sosiale medier.
- Ta i bruk fagforbundets digitale verktøy, og sørge for at klubbene også benytter seg av disse.

Fag- og tjenesteutvikling

Yrkesidentitet og yrkesstolthet er avgjørende for å levere tjenester av god kvalitet. En viktig jobb for Fagforbundet er å løfte yrkesgruppene, og framheve betydningen av de ansatte i samfunnskritiske funksjoner.

Norge vil trenge flere fagarbeidere, og flere arbeidstakere med fagskoleutdanning. For å sikre rekruttering må yrkesfagene verdsettes, gjennom tilbud om heltid, kompetanseheving, og tillit til den enkelte yrkesutøvers evner og vurderinger. Offentlig sektor og privat næringsliv må ta ansvar for å tilby nok læreplasser, som lar ungdom fullføre utdanningen. Det må arbeides målrettet for å sikre kvalitet i utdanningene. Fagforbundet vil bidra til dette gjennom samarbeid med organisasjoner, yrkespolitisk påvirkningsarbeid, og samarbeid med partene i arbeidslivet.

Det er også viktig å jobbe for at yrkene har gode rammebetingelser for yrkesutøvelsen. Dette ivaretas blant annet gjennom HMS-arbeid, bemanningsspørsmål, innspill til høringer om lover og forskrifter, arbeid med standarder, arbeid med etikkspørsmål og gjennom medvirkning i prosesser knyttet til digitalisering.

Samfunnet er avhengig av arbeidstakere som har solid realkompetanse, og utdanning fra alle utdanningsnivåer. Fagforbundet vil derfor arbeide for en organisering av tjenestene som fremmer god ressursstyring, faglig samarbeid, utvikling og tillit til de ansattes kompetanse. Vi må ta hele laget i bruk. Fagforbundet jobber for kontinuerlig utvikling av fagene, og for en utvikling av tjenestene som bidrar til at de ansatte kan utføre arbeidet best mulig. Kompetanseutvikling er nøkkelen til å lykkes. Arbeidstakerne må få mulighet til å oppdatere og bygge videre på sin kompetanse gjennom hele yrkeslivet. Fagforbundet skal jobbe for å styrke Y-veien som et utdanningsløp for arbeids- takere med fagbrev.

Fagforbundet skal bidra til det lokale klima- og miljøarbeidet, og bidra til det globale arbeidet mot klimaendringer. Som arbeidstakere kan Fagforbundets medlemmer påvirke gjennom yrkesutøvelsen. Fagforbundet vil synliggjøre hvordan Fagforbundets medlemmer påvirker klima- og miljøarbeidet lokalt gjennom yrkesutøvelsen, i alle sektorer.

Fagforbundet Sør-Varanger skal

- Ta i bruk faglig materiell og innhold med yrkesfaglig argumentasjon som bidrar til å styrke medlemmenes rammebetingelser.
- Bistå klubbtilitsvalgte i arbeidet med kompetanseplaner og utviklingen av kompetansehevingstiltak.
- Arbeide for at medlemmenes arbeidsplasser blir godkjent som lærebedrifter og at det opprettes tilstrekkelig antall læreplasser.
- Bruke det lokale partssamarbeidet for å sikre at medlemmenes kompetanse benyttes når det tas i bruk og utvikles klima- og miljøvennlige løsninger på arbeidsplassen. 10

Alliansebygging, myndighetskontakt og fagligpolitisk påvirkning

Myndighetskontakt, alliansebygging og fagligpolitisk arbeid er nødvendig for å få gjennomslag for Fagforbundets politikk, og må prioriteres. Påvirkningsarbeid og politikktutforming er viktige elementer for å sikre at politiske beslutninger følges opp og settes ut i livet. Forutsetningen for å lykkes er å jobbe systematisk med alliansebygging, myndighetskontakt og fagligpolitisk arbeid for å sikre størst mulig gjennomslag for Fagforbundets kjernesaker.

Fagforbundet må som en stor samfunnsaktør jobbe på mange fronter. Vi skal delta i offisielle høringsprosesser og arbeide systematisk gjennom andre kanaler for å få gjennomslag for våre medlemmers interesser.

Stortingsvalget 2021 resulterte i en mer arbeidstakervennlig regjering, som leverer på mye av Fagforbundets politikk, som en styrking av kommuneøkonomien, mindre privatisering og et tryggere arbeidsliv. Alliansebyggingen og fagligpolitiske påvirkningsarbeid gir resultater. Fagforbundet er med på å bygge breie allianser for klima og miljø. Fagforbundet skal følge opp «Klimakur 2030» i «Broen til framtiden» og «Klimavalgalliansen».

Det er viktig at Fagforbundet tar initiativ til et godt fagligpolitisk samarbeid i kommuner og fylkeskommuner etter valget i 2023, og sikrer at mest mulig av vår politikk blir fulgt opp. Fagforbundet skal fremme politiske krav inn i programarbeidet og jobbe for å få fagligpolitiske kandidater inn på listene til stortingsvalget.

Arbeidet med stortingsvalgekampen vil stå sentralt i den fagligpolitiske aktiviteten i hele organisasjonen, og dette må gis høy prioritet gjennom den lange valgkampen fram mot 2025. For flere av Fagforbundets medlemmer vil sametingsvalget være viktig.

Mål 2025

- Engasjere medlemmer og tillitsvalgte til å fremme Fagforbundets politikk.
- Flertallet av Fagforbundets medlemmer har brukt stemmeretten i stortingsvalget i 2025, og stemt på partier som støtter forbundets mål og arbeid.
- Bygge kunnskap og allianser for klima- og miljøsakene nasjonalt og lokalt.
- Ha et godt samarbeid med partier som deler Fagforbundets ideologi og verdier.

Fagforbundet Sør-Varanger skal

- Jobbe kontinuerlig med fagligpolitisk arbeid og inngå samarbeidsavtaler.
- Etablere allianser om felles politiske saker.
- Etablere et godt samarbeid med lokale partier i etterkant av kommunevalget som gir størst mulig gjennomslag for Fagforbundets kjernesaker.
- Påvirke partiprogrammer for å sikre størst mulig gjennomslag for Fagforbundets politikk.
- Gjennomføre fagligpolitisk skoloring for tillitsvalgte.
- Møte medlemmene gjennom arbeidsplassbesøk, medlemsmøter, og bruk av sosiale medier som gir et godt utgangspunkt for valgkampen i 2025.
- Påvirke arbeidet med kommunale klima- og energiplaner, og være pådriver til å integrere det ytre miljø i HMS-arbeidet.

Digitalisering

For Fagforbundet så handler digitalisering om endringer i hvordan organisasjonen arbeider, og det handler om hvordan vi påvirker arbeidsgiver og samfunn for å sikre digitale løsninger som er til det beste for arbeidstakere og innbyggere.

Digital kommunikasjon, digitale plattformer, og ny teknologi fører til endringer i måten arbeidet utføres på. Fagforbundet skal være pådriver for at nye arbeidsformer blir innført på en måte som er til gode for både ansatte i, og brukere av, offentlige tjenester. Gjennom aktivt trepartssamarbeid kan digitalisering bidra til økt produktivitet, bedre kvalitet i tjenestene og bedre arbeidshverdag for de ansatte. Samtidig som det kan utfordre våre medlemmers evne til å påvirke hvordan arbeidsoppgavene skal løses. Digitalisering stiller nye krav til arbeidstakerens kompetanse, og at det legges til rette for at ansatte skal kunne utføre oppgavene gjennom å styrke den digitale kompetansen.

Fagforbundets arbeid med digitalisering handler om hvilken retning offentlig sektor skal gå i, men også om hvordan hele samfunnet rundt oss skal se ut. Digitalisering i en globalisert verden gir store utfordringer. Digitale globale selskaper har stor makt og kontroll, som også påvirker norsk offentlig sektor, innbyggernes personvern, og nasjonal sikkerhet.

Digitalisering påvirker også organisasjonen direkte, og det er vedtatt en digitaliseringsstrategi som skal ta Fagforbundet trygt over i en ny arbeidshverdag.

Fagforbundet må tilpasse oss de forventningene medlemmer har til digitale løsninger, og vi må utnytte de muligheter som digitalisering gir for å løse oppgavene på en mer effektiv og hensiktsmessig måte.

Mål 2025

- Nasjonal/offentlig skytjeneste vedtas.
- Digitale løsninger i offentlig sektor er integrert i partssamarbeidet.
- Det er satt i gang arbeid for å motvirke digitalt utenforskap.
- Forbedret digital kompetanse hos tillitsvalgte.
- Tillitsvalgte har enklere tilgang til relevant informasjon og verktøy for å utøve vervet. 13

Fagforbundet Sør-Varanger skal

- Sørge for at arbeidsgiver gir tilstrekkelig opplæring i digitale verktøy, personvern og IT-sikkerhet.
- Sørge for at arbeidsgiver tilrettelegger for medvirkning ved anskaffelse av digitale løsninger.
- Tillitsvalgte skal bidra til å etablere lokale tiltak som blant annet Digihjelpen

Lokal gjennomføring

Fagforbundet Sør-Varanger skal arbeide utfra strategien over og på bakgrunn av dette gjennomføre følgende:

Fagligpolitisk

- Drive fagligpolitisk valgkamp
- Mobilisere medlemmene til kamp mot ABE-reformen og den varslede privatiseringen av vintervedlikehold kommunestyret har vedtatt
- Delta aktivt på 1. mai og Ellisf Wesseldagene
- Bruke det fagligpolitiske samarbeidet til å sikre at våre medlemmers interesser blir lagt til grunn i omstillings og utviklingsarbeidet i Sør-Varanger spesielt og Finnmark generelt.
- Styrke det internasjonale faglige solidaritetsarbeidet.
- Delta på Finnmarksuka sammen med LO og Finnmark.

Tariffmakt

- Gjennomføre en vervekampanje i forkant av mellomoppgjøret
- Oppsøke medlemmene i etterkant av oppgjørene med informasjon og forklaring.

Medlemsivaretagelse

- Oppsøke alle arbeidsplasser før jul med oppmerksomhet
- Gjennomføre jublantilstelling
- Delta på Fagforbundsukene.
- Gjennomføre felles fag- og seksjonsdag.

Seksjonsarbeid

- Seksjonene som har konkrete aktiviteter, har eget budsjett i tillegg til en søkbar pott
- Markere yrkesdagene
- Delta på fagdager i Finnmark
- Etablere et årshjul for seksjonsaktivitetene.

Fane2

- Fane2 skal være oppdatert til enhver tid.

Opplæringsarbeidet:

- Alle nyvalgte tillitsvalgte skal ha tilbud om kurs.
- Gjennomføre styret i arbeid
- Gjennomføre Trinn1-3.
- Flere skal gjennomføre digital startpakke.
- De som gjennomfører digital startpakke skal ha samtale med fagforeningen.
- Fagforeningen skal øke veilederkompetanse slik at flere kurs kan avholdes lokalt.
- Sende tillitsvalgte på kurs.

Ungdom

Handlingsplan 2025

FAGFORBUNDET

Sør-Varanger, Avd. 308

- Delta på sentrale og fylkesvise ungdomsamlinger i regi av Fagforbundet
- Delta på sommerpatruljen
- Delta på arbeidslivsmessa.
- Støtte opp initiativer fra ungdomstillitsvalgte